

2016-09-07

Till Statsrådet
Alice Bah Kuhnke

Kulturdepartementet

Synpunkter på bristande tillgänglighet som diskriminering och DO:s roll

Handikappförbunden är en samarbetsorganisation för 39 funktionshinderförbund som tillsammans representerar ca 400 000 människor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Vårt intressepolitiska arbete grundar sig på mänskliga rättigheter.

I regeringsförklaringen från oktober 2014 utlovades bland annat att alla politiska beslut ska ta hänsyn till mänskliga rättigheter och samt att hinder för människors delaktighet i samhället skulle rivas och att den nya diskrimineringslagen om otillgänglighet som diskrimineringsgrund skulle ses över och breddas.

Handikappförbunden anser att förslaget om förstärkning av diskrimineringslagen är otillräckligt. Vi vill även lyfta problem i annan lagstiftning, bristande kompetens på DO samt att regeringen inte agerar för att motverka att diskriminering uppstår.

Förstärkning av diskrimineringslagen räcker inte för att åtgärda kritiken från FN 2014. Alla undantag ska bort. Skälighetsrekvisiten måste ses över med utgångspunkt i förslag och resonemang från Ds2010:20 Bortom fagert tal. Det gäller även lösningen med andrahandsansvar för fastighetsägare eftersom majoriteten av alla små verksamheter hyr sina lokaler.

Diskrimineringsombudsmannen saknar nödvändig kompetens för att tolka och implementera bristande tillgänglighet som diskrimineringsform, vilket bland annat visat sig i feltolkning av varaktighetsrekvisitet. DO:s arbetssätt kritiseras hårt av funktionshinderorganisationer och leder till att enskilda inte ser någon mening med att anmäla diskriminering.

Brister i implementering av lagar och luckor i lagen, försvårar DO:s arbete. Diskrimineringsformen bygger på befintligt regelverk, i vissa

fall från 60- och 70-talen, som inte implementerats. Det saknas även regelverk som rör astma, allergier samt kognitiv tillgänglighet. Ett problem handlar också om krav på tillgänglighet på Internet kopplat till grundlagen. Ge tillsynsmyndigheter som exempelvis Boverket, PTS och Trafikmyndigheter uppdrag och befogenheter när det gäller sanktioner för de som inte lever upp till lagar. Sanktioner kan utformas för att åtgärda brister i tillgänglighet.

Personer med funktionsnedsättning täcks inte av samma skydd som andra diskrimineringsgrunder när det gäller trakasserier och hatbrott. Handikappförbunden vill se en utredning motsvarande den som gav underlag till de förslag som rör transpersoner.

Universell utformning av alla nya byggnader, infrastruktur, information- och kommunikation (inklusive IT), varor och tjänster, samt tillgänglighet till befintliga miljöer är en skyldighet för konventionsstater enligt den allmänna kommentaren till artikel 9 om tillgänglighet i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Regeringen satsar stora summor på innovation, nya byggnader, bostäder, infrastruktur, utbildning och digitalisering utan att inkludera universell utformning. Det kommer bli mycket kostsamt att åtgärda bristerna i framtiden. FN kopplar universell utformning till innovation, forskning och standarder. Tillgänglighet och universell utformning är integrerat i Agenda 2030, men syns inte i det nationella genomförandet.

Flera av dessa frågor sorterar på olika departement inom regeringen. Vi vill därför upprepa att samordningsansvaret för mänskliga rättigheter och samtliga FN konventioner bör samlas i regeringen på en minister med befogenheter som rör fler departement, på liknande sätt som arbetet med jämställdhet genomförs.

Vänliga hälsningar

Pelle Kölhed

Ines Uusmann

Vice ordförande

Vice ordförande

Handikappförbunden

Handikappförbunden